

KAPCSOLAT

XX. évfolyam, 4. szám (69.) A Heves megyei könyvtárosok lapja

2011. december

A tartalomból

*Kellemes karácsonyt
és boldog új évet
kívánunk minden
kedves olvasónknak!*

*VII. Népmese
konferencia Egerben*

*Ötletek, módszerek
kollégáink tarsolyából*

Hírek, információk

„A népmese az olvasás táltos lova” VII. országos népmese-konferencia Egerben¹

Egy évvel ezelőtt a népmese napját meghonosító Hamvas Béla Városi Könyvtár, illetve Százhalombatta adott otthont a konferenciának. Idén Heves megye székhelye, Eger és a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár (2008-ban az év könyvtára) várta két napra a népmesével elméletben és/vagy gyakorlatban foglalkozó pedagógusokat, könyvtárosokat, mesemondókat, olvasáskutatókat, hallgatókat, érdeklődőket. **A téma „A népmese napja – a korai olvasásfejlesztés jegyében” volt.**

Sokan felvetették érintőlegesen előadásukban, köszöntőjükben, illetve kifejtve, de informálisan az előadások közötti szünetekben és péntek este is, hogy a konferencia szlogenje, maga a népmese „autentikus” jellege és a konkrét téma hogyan (nem) illeszthető egybe koherensen – de én ettől az akadémikus kérdéstől eltekintek. Eger egyik kedvenc városom, sok szép emlékekkel, főiskolai évekkkel, bikavérrel-leánykákkal, a városi gyerekkönyvtárban pedig nemrég jártunk, ahol egy író-olvasó találkozón meggyőződhetünk arról, hogy az itt dolgozók mintaszerű munkát végeznek. Az sem lepett meg, hogy a rendezőknek a szállástól kezdve mindennel volt idejük törődni. És ez nem csupán a részvételi díj kifizetéséig tartott, két nappal a konferencia előtt például digitális formában térképet és leírást kaptunk a helyszínről és a környékből ingyenes parkolókról is.

Dsupin Pál és Novák Pál lemezbemutatójával (Mátraalja az én hazám) kezdődött a nap, előbbi nemcsak kitűnően játszik furulyán, dudán stb., hanem a könyvtár rendezvényein, táboraiban is sűrűn megfordul. A nyitóceremónia ilyenkor nem maradhat el, köszöntőt mondanak a helyi és regionális önkormányzat, a helyi rendező intézmények és a fő szervező Hunra képviselői. A kipipálás helyett azonban még a politikusoktól is személyes hangú beszédeket hallhattunk. Dsupinék zenéjén túl már a terembe belépve a ráhangolódást erősítette a gyerekkönyvtár munkatársainak kiállítása (**Meselátó szemek**), a **fotók mesés rendezvényeken születtek, a szó valódi**

értelmében spontán. A mese ereje tükröződik a tekinteteken, s kiderült, nemcsak halló, hanem siket „hallgató”, meseélvező is van a lencsevégre kapott gyerekek között.

A kiállítást **Juhász Attila ezredes, a Heves Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet vezetője** nyitotta meg. Hogy kerül a börtöncsizma a népmese-konferencia asztalára? Sokan értesültünk már arról, hogy az egri börtönben különös kulturális „vállalkozás” (kísérlet, de ez rosszízű kifejezés ebben az esetben) zajlik, egy angliai ötletet – a fogvatartottak DVD-t küldhettek szeretteiknek – hogyan fejlesztettek szinte terápiává. Katartikus élmény volt a börtönparancsnokot hallgatni, a mellettem ülő hölgy orra is többször bepirosodott, és sűrűn fújta. Azt találták ki a börtön és a könyvtár vezetői, hogy Egerben a nő fogvatartottak egy mesét mondhatnak-küldhetnek el annak, akinek szeretnének (főleg rokonoknak), de ez nem csupán az angliai hangfelvétel-biztosítás technikai részét foglalta magába, hanem a mesemondásra alaposan fel is készítették az elítélteket. „Ide Margó kell!” – jelentette ki a könyvtár igazgatója, Tózsér Istvánné, amint összeállt a terv, Luzsi Margó pedig,

¹ Cikkünk Lehotka Gábor <http://www.papiruszportal.hu> oldalon közzétett azonos című írásának szöveghű átvétele

az intézmény gyerekrészlegének vezetője folyamatosan járt a börtönbe, hogy először csak kikérdezze, milyen meséket ismer (egyáltalán) a programban részt vevő mintegy háromtucatnyi elítélt, majd fokozatosan rávezette őket az ilyen-olyan mesék helyett a népmesékkal való beható foglalkozásra. Kapukat nyitott meg a mese szinte az összes elítéltben, akik közt a csalótól a rablón át az anyagyilkosig sokféle fogvatartott volt. A program olyan sikerrel járt – ezt cédéfélvételek is bizonyítják –, hogy idén újra folytatják. A konferencia egyik legmeggrázóbb előadását hallhattuk egy épp nem szakmabelitől.

Majd **Luzsi Margó** következett (*Mindennapi kenyérünk a mese címmel*), aki kivetítőn és kivonatossan illusztrálta, mi mindent tesz az olvasókért a gyerekkönyvtár: többek közt mese- (Bébillér, Círóka), sárkánykört (felnőtteknek), határon átnyúló programokat (Meseszer), kortalan olvasó-közösségi táborokat (Sátorfalva) szerveznek – és tudjuk, hogy ez nem önfény, nem kirakat, kézzel fogható (a résztvevők mindegyike megkapta) például a KÚT című segédkönyvecske is, mely szöveggyűjtemény és ajánló a mesék birodalmába – szintén a Bródy állította össze 2009-ben.

A konferencia első órája nagyon erős volt, és aki tamáskodott Margó előadásának azon részén, hogy siketeknek tartanak mesemondást, annak leeshetett az álla, amikor kiállt **Szöke Mihály – születésétől siket, foglalkozását tekintve esztergályos –, és jelyelven mesélt** (jeltolmács közvetítette a hallóknak), fergeteges sikerrel.

Az egeri bemutatkozásnak nem volt vége, **Kusper Judit, az Eszterházy-főiskola adjunktusa** adott elő a Fehérlófia allegorikus és szimbolikus síkjáról, azt feszegetve, mi az általános, allegorikus a népmesékben, és mi a szimbolikus, mit hasznosíthat belőlük az egyén a saját életében.

Kusper Judit után **Gál Judit, az egeri Benedek Elek Óvoda vezetője** mutatta be intézményét.

Többen láttunk már nagyon szép előadásokat

kulturális intézményekről, ppt-bemutatókat szakmai programokról, a hétköznapok és a tények azonban köszönő viszonyban („szerencséd, hogy...”) sem voltak a prezentációval. Az óvodavezető egyes szavait mi is tamáskodva fogadtuk, de kíváncsivá tett a másnapi óvodalátogatás.

Ebéd után **Gyurina Éva**, a Somogy Megyei Önkormányzat Duráczy József Óvodája, Általános Iskolája, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye, Nevelési Tanácsadója, Diák- és Gyermekotthona főigazgatója előadására érkeztünk vissza. *Hallássérült gyermekek olvasóvá nevelése* – a kezdetektől címmel nagyszerű előadás következett. Konkrét példákon mutatta be, hogyan lehet egyszerű eszközökkel, saját készítésű könyvekkel (hangok könyve, napló, témakönyvek), rajzok, újságkivágások, képek – nem digitális tábla, nem kakaóbiztos számítógép – segítségével megtanítani az olvasást és a beszédet azoknál, akik eleve hátránnyal indulnak ebben és az élet más területein is. A levetített kisfilmből láthattuk, hókuszpókusz nélkül, világos programokkal, az intézmény és a család együttes erőfeszítése révén, következetes munkával óriási eredményeket lehet elérni nehéz körülmények között is. E felemelő előadás után **Szabó Bianka palóc népmesével** oldotta a hangulatot.

A határon túli előadók közül **Hollanda Andrea és Nagy Tímea, a sepsiszentgyörgyi Bod Péter Megyei Könyvtár munkatársai**

Kovácsna megyei tapasztalataikról beszéltek, nagyon jó programot találtak ki: ez a „könyvkelengye”. Az önkormányzat anyagi segítségével könyvcsomagot ajándékoznak minden magyar és román kisgyermekes családnak, és nem is „engedik el a kezüket”, később is könyvcsomagokkal, programokkal csábítják olvasásra és könyvtárlátogatásra a helyieket.

Iancu Laura csángó-magyar író-költőt ezúttal néprajzkutatóként ismerhettük meg. Előadásában sokszor nagyon is beszédes száraz, szikár (és torokszorító) adatokat, tényeket sorolt fel arról, milyen nehéz a magyar beszéd, a mese megismertetése, megszerettetése a keleti végeken, ahol még a 'mese' kifejezés sem azt jelenti, mint nálunk.

Kóka Rozália népdal- és népmesegyűjtő kissé elszomorító képet festett az élő

mesemondás állapotáról. Az autentikus mesemondók felkeresésére (ő öt mesemondót tart annak) buzdította a hallgatóságot, illetve a lejegyzett mesék mintegy ezer, itt-ott fellelhető kötetének forgatására. Mesét nem mondott, pedig például Bereczki Anna éppen ezért szorgalmazta ELTE-s tanítványainak a népmese-konferencián való részvételt,

hiszen ha az egyetem nem képes arra áldozni, hogy Kóka Rozáliát (vagy éppen Berecz Andrást) külön előadásra meghívja, akkor Egerben hátha mód lesz öt hallani.

A hivatalos programot egy **kiadói kerekasztal-beszélgetés** zárta a népmesét tartalmazó könyvekről, Merényi Ágnes, a Móra főszerkesztője moderált, résztvevők: Dian Viktória, Dóka Péter (Móra), Bardi Erzsébet (General Press), Illés Andrea (Scolar), Szávai Ilona (Pont), Szigethy Katalin (Naphegy) és Závada Pál író. Több tapasztalatot is leszűrhattünk a nem is vitából, hanem hangosan gondolkodásból: a magyar népmesekincsből kevés van a piacon, több alapmunkát, – sorozatot újra ki kellene adni – és a kiadók sem ugyanúgy látják a népmeséhez „nyúlást”. Van, aki kisebb szabadságot enged magának a műfaj nyelvi, stílusi alakíthatóságát tekintve, de olyan szerkesztő is akadt, aki a népmese végét néha más kicsengéssel meséli el a gyerekeknek – ettől Boldizsár Ildikó szeme biztosan elkerekedett volna.

Az összességében nagyon színvonalas napot könnyedebb programok zárták: a konpálozók Dsupin dudás útmutatásával vonultak le a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár központi épületébe, ahol a rendezők vendégül látták a végig kitartókat, és éjszakába nyúló vidám **mesekocsmá (háziasszony: Kovács Marianna)** a zárta a fogadást.

Szombaton különbusszal érkeztünk 9-re a Csebokszári lakótelepen lévő **Benedek Elek-óvodába, bemutakozó mesedemonstrációra**. Már a belépéskor kiderült, Gál Judit nem túlzott, valóban mesés körülményeket varázsoltak a panelrengetegbe, a névadóhoz illő székely kapu, Benedek Elek-festmény fogadott, és nagyon sok fából (egy festékgyártó szponzor nevét is észrevettük a falon) és természetes anyagból/természből készült népi és műjáték, bútor teszi valóban ingergazdaggá az óvodát. Jó ötlet a bejárat melletti csúszda, a gyerekek így távozhatnak az oviból, illetve jöhetnek le az emeletről. Az óvónők és egy gyerekcsoport dramatikus játékokat mutattak be sok bábbal, zenével, énekkel, árnyjátékkal stb., ezzel érzékeltetve, hogyan telik náluk évente a népmese és egyben Benedek Elek születésnapja. Öröm volt látni, hogy ilyen óvodák is vannak.

A programcsere miatt sajnós **Bereczki Anna** mondandójáról lemaradtunk. **Fábián Éva mesemondó, népzeneész** az Óbudai Népzene Iskola Népi énektanára *Mesefának gyökere, gyökerének ága...* című előadásáról azonban nem. Az előadás esetében gyenge kifejezés, hiszen sugárzó egyéniségével hamar az ujjá köré csavarja hallgatóságát. Mesemondóvá válásáról, mesemondó technikákról mesélt – és mesélt is, úgy, hogy dőlünk a nevetéstől. **Győri János, a Magyar Olvasástársaság elnöke** zárszavában kiemelte, hogy egyre többen tartják fontosnak a konferenciát, egyre többen jelentkeznek, öröndetes, hogy idén külön „mutációt” kell tartani hallgatóknak, annyian jelentkeztek. És nem utolsósorban felhívta a figyelmet arra, hogy a két nap folyamán senki nem siránkozott az anyagi feltételek nehezülésén, nem beszélt pénzről, a népmese- konferencián csak a népmese volt terítéken.

Lehotka Gábor főszerkesztő

Vándorkiállításra ajánljuk: Meselátó szemek

Bálintné Fadgyas Eszter és Pauer Erika fotókiállítása

A fotók a gyermekkönyvtár legkülönbözőbb programjain – *Népmese Napja; ovis programok; könyvtárban tartott iskolai tanórák; szabadidős programok; fogyatékkal élőknek tartott foglalkozások; állami gondozott kisgyermekek számára rendezett programok; különféle egyéb könyvtári rendezvények* – készültek mesehallgató gyerekekről és felnőttekről, kicsikről és nagyokról, fogyatékkal élőkéről és egészségesekéről.

Ami közös bennük, az a mese hatása. Láthatóvá teszik: a mesék a lélekhez szólnak, egy más dimenzióba emelik a mesehallgatót. Ízelítőt adnak abból, milyen az, amikor minden mesemondási alkalom újra teremti a mesét: elevenné teszi azok ősi bölcsességét, élővé üzenetét, tapinthatóvá és hordozhatóvá erkölcsi tartását, felszabadult nevetéssé humorát, személyes győzelemmé győzelmeit. Ezek az elmélyült figyelmet, derűt, életörömet, sugárzó képek a szemlélőbe is átsugározzák mindezt. Individualista képaláírások helyett egy mese teszi teljessé az élményt.

A kiállítás anyaga 32 db 35x49 cm-es kartonra felragasztott fotóból, és 2 db 49x70 cm-es tájékoztató táblából áll. Ezeket legcélszerűbb üveglap mögé megfelelő fémcsipeszekkel és drót segítségével paravánra rögzíteni. A képekhez kapcsolódó mese szövegeket elektronikus úton tudjuk át küldeni. A kinyomtatott szöveg a számozás alapján könnyen hozzáilleszthető a megfelelő képhez. Ezek

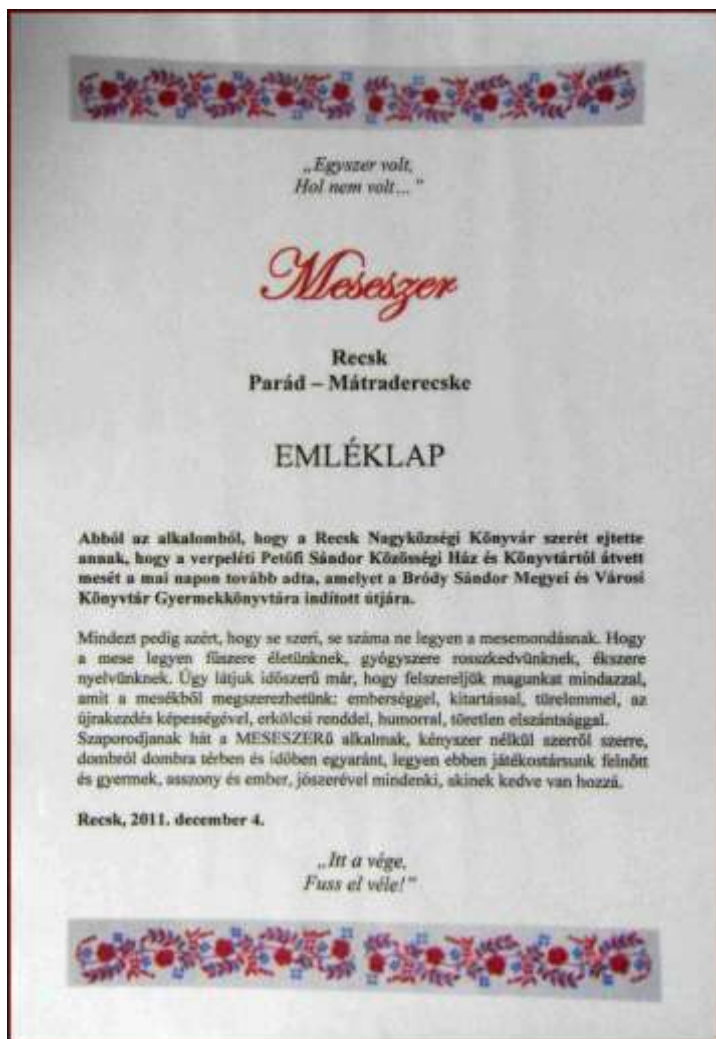
felragasztásához a Blu-Tack gyurmaragasztót javasoljuk.

Ha nem állnak rendelkezésünkre az előbb említett technikai eszközök, a képek felrögzítése megoldható úgy is, ha két damilt körbevezetünk a kép két széléhez közel, és azokat megkötözve, két ponton fel tudjuk akasztani akár gombostű segítségével is. A kiállításról további információ kérhető: a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár Gyermekkönyvtárában tel: 36/310-363; e-mail: gyermekkonyvtar@brody.iif.hu vagy Módszertani osztályán: Farkas Márta, Komlóné Szabó Ágnes tel: 36/517-576.

Kipróbáltuk, ajánljuk Ötletek, módszerek kollégáink tarsolyából

Adventi gyertyagyújtás a könyvtárban Továbbadtuk a MESESZERT...

A Reck Kulturális Életéért Közalapítvány karácsonyi rendezvénysorozatának egyik hagyományos programja az adventi gyertyagyújtás. Advent második vasárnapján, december 4-én a második adventi gyertyagyújtást a könyvtárba tervezték, amelyre nagy lelkesedéssel készülődtünk. Előtte a kézműves foglalkozáson a gyerekekkel karácsonyfadíszeket készítettünk, majd a gyerekek munkáiból készített összeállítást és a „Karácsonyi motívumok a hímzésben” című kiállítást tekinthették meg a látogatók. A hagyományok ápolása, helyi értékek megőrzése mindig fontos volt a könyvtárban, a kiállítás hímzéseit falubeli alkotók: Kovács Ferencné, Török Józsefné és Verebélyi Balázs készítették. Örömmel töltött el, hogy sokan megtisztelték részvételükkel az ünnepet, a könyvtár termei színültig megteltek vendégekkel.

2009. november 4-én a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár Gyermekkönyvtára indította útjára a MESESZER játékot. A játék egyik szála Kovászna megyébe, a sepsiszentgyörgyi Bod Péter Megyei Könyvtárba került, másik szála a Heves megyei Feldebrő község könyvtárába. A programot többek között azért indítottuk, hogy "a mesemondás ősi szertartásával ez a magunkfajta emberi szerzet felszerelje magát mindazzal, amit a meséből megszerezhet: emberséggel, kitartással, türelemmel, az újrakezdés képességével, erkölcsi renddel, humorral, töretlen elszántsággal."

Sepsiszentgyörgy továbbadta a mesét a Kovászna megyei Kézdivásárhely Báro Wesselényi Miklós Könyvtárának, valamint Árkos község könyvtárának. A Meseszer Heves megyei állomása Feldebrő után Kerecsend és Verpelét község könyvtára lett. Verpelétről a meseszer játék Reckre vándorolt, ahol a félév során sok szép népmesével ismerkedhetett meg a népes könyvtári olvasóközönség.

A gyertyagyújtás után az adventi ünnepség a „Meseszer” továbbadásával, mesemondással folytatódott. Az ünnephez illően meghallgattuk A kisbojtár ajándéka című magyar legendamesét, amely a Mesélj nekem sorozat Szeretetről és jóságról című kötetében, Luzsi Margó válogatásában jelent meg. Azt hiszem ettől szebb alkalom nem is lehetett volna a mese átadására a meghívott parádi és mátraderecskei könyvtár képviselőinek.

Nemes Marianna könyvtáros, Reck

Az első találkozás emlékei - Hevesaranyoson

2011. november 28-a az **óvodások napja** volt a hevesaranyosi Községi Könyvtárban. A helyi óvodások az óvónők vezetésével látogattak el a könyvtárba. Az óvodások látogatása nyitva tartás alatt zajlott, hiszen legtöbbször a gyerekek a könyvtári viselkedésről a felnőttek példájából tanulnak.

Napjainkban elképzelhetetlen, hogy egy könyvtár az összes, eddig megjelent könyvvel rendelkezzen. Ma már elegendő egyetlen könyvtárba beiratkozni, hiszen a könyvtárközi szolgáltatással az ország valamennyi könyvtára elérhető az olvasó számára. A hevesaranyosi könyvtár különösen előnyös helyzetben van, hiszen az önkormányzat a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtárral kötött szerződése értelmében, mint mozgókönyvtár negyedévente új dokumentumokat kap ideiglenes és tartós letétként. A mai gazdasági környezetben egyetlen községi könyvtár sincs olyan helyzetben, hogy olvasóinak önerőből a dokumentumok ilyen széles választékát biztosítsa. A mozgókönyvtári könyvek összeállításában a megyei könyvtár rendszeresen figyelembe veszi a helyi olvasói igényeket is. A könyvtárközi szolgáltatás pedig ennek kiváló kiegészítése, mellyel az egyéni, speciális olvasói igények elégíthetők ki. **Tehát falun élni nem azonos az információs elszigeteltséggel.**

A helyi viszonyoknak megfelelően a **gyereksarok könyvtárunkban** a mesekönyvek és gyerekirodalom mellett rajzolási lehetőséggel és készségfejlesztő játékokkal várja a legfiatalabbakat. Könyvtárunk ajtaja mindenki előtt nyitva áll, aki elfogadja a könyvtárhasználati szabályzatban foglaltakat és minden olvasó egyformán fontos számunkra. Hevesaranyos önkormányzatának közművelődési- és oktatáspolitikájában folyamatosan szerepel a könyvtár fenntartása, zökkenőmentes működtetése a lakosok számára, támogatja a könyvtári szolgáltatások bővítését és a meglévők minőségének emelését. Fontos, hogy a gyerekek lássák és értékeljék a lakóhelyükön kapott lehetőségeket, mert igazán büszkék csak az általuk is ismert és elégedetten használtakra lesznek.

A falu vezetésének meghatározó és felelősségteljes szerepe van a megfelelő szakemberek kiválasztásában is. Hevesaranyos abban a szerencsés helyzetben van, hogy mind a könyvtáros, mind a vezető óvónő elkötelezett a gyerekek képességeinek fejlesztése iránt. Magát a könyvtárlátogatást az óvoda kezdeményezte: a könyv szeretetének és az információszerzés örömeinek megmutatásával bizonyítani a kicsiknek a könyvtár fontosságát az életen át tartó tanulásban. A találkozó a könyvtár bemutatásával, és rövid történeti áttekintéssel indult az írás kialakulásáról, a papír felfedezéséről, a királyi udvarok és kolostorok falai között született, kézzel írt kódexekről – érintve Mátyás király és Beatrix szerepét a tudomány és kultúra fejlődésében – a mai nyomdában készült könyvekig. Ezután következett a játékos tanulás: a **könyvtári tudás fája** úgy készült, hogy lombjai között a könyvtárakban fellelhető könyvek főbb témái megtalálhatók legyenek. Természetesen nem cutter számokra kell gondolni vagy raktári jelzetre. Fotók, rajzok zenéről, állatokról, növényekről, várról és lovagról, sportolókról.... **Minden gyerek szabadon választhatott egy könyvet** bármelyik polcra, majd közösen **megkerestük, melyik képhez illik a tartalma, és elhelyeztük a könyvet a fán.**

A következő feladat a könyvtár valamennyi mesekönyvének átpakolása a polcokról az asztalra és vissza úgy, hogy azok ne sérüljenek, ne essenek le a földre. Kizárólag a gyerekek számára elkülönített polcokat használhatták a könyvgyűjtésben. Természetesen a gyerekek bele is lapozhattak azokba a mesekönyvekbe, amelyek megtetszettek vagy amelyet már ismertek. Végül a legnehezebb próba elé állítottuk az apróságokat. **Rajzot kellett készíteni**, melynek témája: **a kölcsönzött könyv titka**. Azt kellett lerajzolni, amiről könyvet kölcsönözne, ha már tudna olvasni. A gyerekek címet is adtak műveiknek.

A **rajzokból kiállítás készült** és délután 14 órától elindult a szavazás, mely egészen december 20-ig tart. A könyvtárlátogatók szavaznak arról, hogy melyik alkotás tetszik a legjobban a művésziességet és az ötletességet szem előtt tartva, de voksolni csak a mű címére lehet, a kis művészek neve rejtve maradt. A szavazatok összesítése után a legjobbnak ítélt rajz alkotóját karácsonykor jutalmazza majd a könyvtár. Az első könyvtári élmény emlékezetessé tételét rendhagyó módon oldottuk meg. Az iskolai előkészítésként a gyerekek **állandó tartózkodási engedélyt kaptak Betűországba és a Számok szigetére** az alábbi megjegyzéssel:

„Tanúsítjuk, hogy nevezett sikeresen elsajátította a könyvtári viselkedés és a könyvtárhasználat alapjait”. Továbbá engedélyezzük a betűk és számok világába való belépését, korlátlan ideig való ott tartózkodását. Támogatjuk úti célját: az oktatásban való sikeres részvételét. Segíteni fogjuk az életen át tartó tanulásban és az olvasóvá válás felé vezető úton. Azok az óvodások, akik először jártak könyvtárban, **egy évre szóló vízumot** kaptak Meseországba, melyen feltüntettük:

„Tanúsítjuk, hogy nevezett a mesék világában való barangolás követelményeit teljesítette, és megszerezte jogosultságát Meseországba való belépésre.”

Mindkét irat az előírásoknak megfelelően három nyelven készült dokumentum, melyet a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár bélyegzővel és igazgatói aláírással is ellátott, hogy még értékeesebb legyen a gyerekek számára.

Könyvtárunk küldetésnyilatkozatában elkötelezte magát, hogy aktívan segíti a gyerekek olvasóvá válását. Ehhez elengedhetetlenül szükséges, hogy a gyerek betérjen a könyvtárba, ismerje a könyvtári rendszert és ne érezze magát feszélyezve, izgalmas ízelítőt kapjon a könyvek világáról. Az első élmény minden esetben meghatározó a könyvtár a későbbi olvasókörének kialakításában. A jövő olvasói éppen ezek a kis gyerekek, akik számára a könyvtár a titkok őrzője is lehet, ahol mindent megtudhatnak a nyomtatott, elektronikus

vagy audiovizuális dokumentumokból, ahol készségfejlesztő játékokkal értékesen és hasznosan tölthetik az idejüket.

A rendezvény sikeréhez nagyban hozzájárult az egeri Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár, mely főként az előkészületekben nyújtott nagy segítséget. A könyvtárközi szolgálat biztosította számunkra azokat a könyveket, melyek elvárásolták vendégeinket: Tündérek (Egy varázslatos világ csodálatos kalauza), A varázslatos babaház, Tündérek és tündérholmik nagy könyve.

Ezért minden könyvtárost arra biztatok, hogy bátran és **bizalommal forduljon a könyvtárközi szolgálathoz rendezvényei előkészítésekor is**, mert a munkánkat tapasztalt, jól képzett szakemberek segítik. Együtt sokkal könnyebb! Olyan időigényes munkák, mint a megfelelő segédeszközök kiválasztása és beszerzése leegyszerűsíthető, mert gyorsan és profin kivitelezik helyettünk. Az erőnk pedig megmarad a rendezvény lebonyolítására.

Karkuszová Adriana könyvtáros, Hevesaranyos

„Egy húron pendülve”

Hatvani élmények a „Könyves kalandok 2., mese-böngésző 3-4. osztályosoknak” elnevezésű játékunk után

Gyerek, szülő, pedagógus és könyvtáros közös tevékenységének eredménye a **Könyves kalandok** játékunk. Miért is közös az élmény?

A hatvani Ady Endre Könyvtár Gyermekkönyvtárában ismét összeállítottunk egy kiadványt, melyben szépirodalmi műveket dolgoztunk fel harmadik és negyedik osztályosok számára. (Korábban: Könyves kalandok, Hétpróba)

Tartalmi elnevezése mese-böngésző lett, de hívhatjuk rejtvényfüzetnek is, vagy rendhagyó olvasónaplónak..., egy bizonyos, hogy mesék illetve meseregények játékos, érdekes, rejtvényes feldolgozására vállalkoztunk és sajátos alkalmat kínáltunk egyfajta értő-elemző-reprodukáló olvasásra is. A kiválasztott könyvek az iskolai tananyagban nem szerepelő, mai szerzők szórakoztató, élvezetes olvasmányai: *Bálint Ágnes: Egy egér naplója*, *Csukás István: Pintyőke cirkusz, világszám, valamint Lázár Zsófia és Lázár Ervin: Bogármese című műveik.*

A játékba a következő feltételekkel lehetett bekapcsolódni: gyerekkönyvtári tagként el kellett olvasni a három művet, majd válaszokat vártunk a kiadványban feltett kérdésekre, valamint a történetekhez kapcsolódó alkotásokat is kértünk, melyeket kiállításon mutattunk meg az érdeklődőknek. Mindhárom könyvhöz két-két alkotást jelöltünk meg, melyek közül egyet-egyét kiválaszthattak a gyerekek. Így születtek álarok, meselabirintust ábrázoló képek, egérablók, képzeletbeli múzeumi kiállításra küldendő képek vagy térbeli munkák, mesetisztás-illusztrációk vagy a háromfejű sárkány alakját formázó fantasztikus darabok. A

háromfejű sárkány elkészítését sokan érezték kihívásnak. Voltak itt huzalok, csövek felhasználásával alkotott sárkányok; gyurmából, termésekből, tojástartóból, kitömött harisnyából gyártottak, de fonalakból, kesztyűkből, gyöngyökből, dobozokból, cserepekből létrehozott mesealakok is.

Magunk is elcsodálkoztunk, elámultunk és nagyon-nagyon örültünk a gyülekező kiállítási darabok láttán. Egyformán felemelő érzés volt a gyerekek ügyeskedését, különböző színvonalú munkáit látni, de a szülői közreműködéssel készült sárkányokat is köszönettel vettük, hiszen tagadhatjuk-e a családi együttműködés csodálatosságát? (Mi csak bizakodunk abban, hogy a gyerekekkel együtt és nem nélkülük készültek az átlagos kézügyességet és eszközhasználatot meghaladó darabok!)

Köszönettel tartozunk a szülőknek és a pedagógusoknak, mert közreműködésükkel lehetett széles körben sikeres ez a játék. Egyik iskolában felolvasó-délutánt tartottak a Bogármeséből, máshol az iskolai könyvtárban olvastak egymásnak vagy tanórai szövegértés feladatává váltak a művek... Mindenképpen leszűrhető, hogy bár egyéni játék volt a felhívásunk, de sokan váltak részeseivé a nevezőkön túl is.

Néhány számadat: több mint 80 db színes kiadványt másoltunk az iskolai kérések alapján (honlapunkról is letölthető volt), 67 visszajuttatott böngészőből 39 olvasónk megoldását és tárgykészítését jutalmaztuk. Köszönjük a környező települések könyvtáros kollégáinak, hogy több hónapra kölcsönözték számunkra a feldolgozott műveket. Kiemelten köszönettel tartozunk a Kereskedelmi és

Hitelbank Hatvani Fiókjának és Kókainé Juhász Éva fiókvezetőnek, mert anyagi támogatásukkal 39 gyerek jutalmazását tudtuk megoldani. A könyv, játék, kabala válogatást tartalmazó, különböző csomagot mindannyian nagyon megérdemelték. Szeretnék idézni egy szülői véleményből, melyet a kiállítás megnyitása után kaptam: „Kislányom, Blanka már harmadik alkalommal vett részt az Ady Endre Könyvtár által szervezett meseböngező versenyen. Magyar tanárként és anyaként is támogatom őt, hogy jelentkezzen, mert hiszek abban, hogy a könyvek értéke még ebben az információs társadalomban sem csökken... Hálás vagyok azért, hogy a könyvtár dolgozói évek óta szívükön viselik az olvasás fontosságát és minden évben jobbnál jobb könyvekkel készülnek e versenyre. Kislányom épp idén fogalmazta meg először, hogy ezeknek a könyveknek a nagy részét talán soha nem olvasta volna el, ha ez a játék nem hívta volna fel rájuk a figyelmet... Külön öröm családunk számára, hogy az olvasás mellett a verseny összeállítói nagy figyelemmel találják ki azokat a feladatokat, amelyekkel kicsik és nagyok a kreativitásukról is tanúbizonyságot tehetnek...”

Talán mostanra érett meg kislányom arra, hogy értékelje a versenyben szereplő mesekönyveket. Szinte élvezettel várta az estéket, amikor, „igazi nagytesóként” ő olvasta fel a fura bogarak és szeretetreméltó egerek történetét a hűgának. Ajándékként is az egyik könyvet kérte, az Egy egér naplója című Bálint Ágnes könyvet. Jóleső érzéssel örültem meg neki, – bár eddig is tudtam, hogy a könyvek számára fontosak és értékesek – büszke voltam a lányomra...”

Végül pedig mind munkatársaimnak mind magamnak több, sok hasonló felemelő élményt kívánok! (És: legyen benne része nektek is!)

Kassa Andrásné gyermekkönyvtár-vezető, Hatvan

Hírek, információk

Corvináról Corvinásoknak

November végén egy jól sikerült Corvina pótnapot tudhatunk magunk mögött: újabb vállalkozó kedvű kollégákkal vettük át a retrospektív katalóguskonverzió corvinás vonulatát – nagyon örülünk, hogy 6 új település csatlakozott a Heves Megyei Egységes Adatbázis építéséhez. És túl vagyunk az első (reményeink szerint nem az utolsó) Corvina-fórumon is, amelyre a már féléve, negyedéve dolgozó kollégákat vártuk egy kis tapasztalatcserére. A fórumon nagyobb és apróbb problémák is felszínre kerültek, ezek közül – a rekordok átvizsgálása után – úgy véljük, a **többkötetes könyvek feldolgozása** az, ami többeteket érint, vagyis, amire jobban oda kell figyeljete.

Számos esetben tapasztaltuk, hogy a 773,774-es rekordkapcsolattal megoldott feldolgozást választottátok átemelt rekordnak. Ezek helyes használata azonban mélyebb szintű ismereteket kíván, hiszen itt rekordkapcsolattal kapcsolódnak a kötetadatok a közös adatokhoz. Ezért döntöttünk úgy, hogy a képzés során nem ezzel a megoldással ismertetünk meg benneteket, hanem egy másikkal: az 503-as sor használatával, amellyel egyetlen rekord készül a többkötetes könyvekről.

Palicz Zsuzsa kolléganőnk magyarázattal látta el a jelenlevőket, megtudtuk, hogyan lehet javítani a helytelenül használt többkötetes rekordokat. Két megoldást is javasolt, ezek egyike elég bonyolult (példánymozgatás), a jelenlevők azonban ebbe is betekintést nyertek. A másik megoldás viszont igen egyszerű: törölni kell a helytelenül bevitt példányadatokat és helyesen újra bevinni. További kérdéseitekre (ahogyan eddig is) szívesen válaszolunk – akár telefonon, akár e-mailben, akár személyesen.

Komlóné Szabó Ágnes

CORVINA adatbázis építéssel kapcsolatos információ kérhető:

Retrospektív konverzióval kapcsolatos információk	Új könyvek feldolgozása, besorolási adatok
Komlóné Szabó Ágnes	Palicz Zsuzsanna
szaboagi@brody.iif.hu; 36/517-576	palisa@brody.iif.hu; 36/517-575
ACQ modul, érkeztetés	JAVA problémák, felhasználói név, jelszó
Molnár Krisztina	Vas Gábor Tamás
mkriszti@brody.iif.hu; 36/517-575	vasgt@brody.iif.hu; 36/516-632/128 mell.

Mozgókönyvtári munkatársak figyelmébe

MEGVÁLTOZTAK a kiszállítással és a folyóirat ügyintézésrel kapcsolatos e-mail-címek:

Kiszállítással kapcsolatos információk	Folyóirat reklamáció
Kulcsárné Király Mária	Varga Zita
mozgokonyvtar@brody.iif.hu ; 36/516-632/133 mellék, 30/409-9620	mozgokonyvtar@brody.iif.hu ; 36/517-575
Módszertani kérdések, szolgáltatással kapcsolatos információk	Könyvtárközi kölesöznés
Farkas Márta	Veresné Lefler Katalin
fmarta@brody.iif.hu, 36/517-576; 20/546-1826	hmkonyvtarkozi@brody.iif.hu
Komlóné Szabó Ágnes	36/516-632/126 mell.
szaboagi@brody.iif.hu; 36/517-576; 30/500-9443	

Személyi hírek

2011-ben sok évtizedes könyvtárban eltöltött eredményes munka után nyugdíjba vonultak kollégáink:

Kádár Imréné Domoszlórol, *Szekrényes Gézané* Markazról, *Zay Ignác* Tarnaleleszről.

Kedves Kollégák! A megyében dolgozó könyvtáros kollégák nevében köszönjük sok évtizedes munkátokat, egyben kívánunk nagyon jó egészséget s örömben, jókedvűen töltött nyugdíjas éveket.

Fogadjátok szeretettel Zay Ignác versét!

A könyvtár meghitt csendjén

*A könyvtár meghitt csendjén
mint végtelen világ,
átlépve téren és időn
úgy beszélnek hozzád,
kézen fognak a könyvek,
az utadon végigvezetnek.*

*Menedék, mentség, vigasz ha kell
búvópatak gondolat,
mely válasza szívedben lel,
ahol tanít a múlt, nevel a szeretet,
önmagadra ébreszt,
hogyan sorsodat betöltsed;
világít mint fáklya,
lépted minden szó így vigyázza.*

*Járj hát kalandor járatlan utakon,
neked nyitja szirmát minden titok,
a keringőző csillagok,
öröklángja benned lobog,
kapuk nyílnak csak reád várnak,
a sárgult lapok szívedbe rejtik
féltve őrzött kincseik.*

*Könyvtár meghitt csendjén
mint a rezzendő lélek,
a könyvek megint élnek;
füledbe súgnak a vágyak,
csak akarnod kell,
álmaid valóra vállnak!*